

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor och 19 § i säkerhetsutredningslagen för att stärka beredskapen mot hot mot säkerheten

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att tillämpningsområdet för lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor (nedan kemikaliesäkerhetslagen) ändras så att tillämpningsområdet också omfattar skyddet av verksamheter mot hot mot säkerheten. I kemikaliesäkerhetslagen föreskrivs på ett sätt som förpliktar alla verksamhetsutövare om de allmänna grunderna för beredskap inför hot mot säkerheten samt för säkerhetsarrangemangen. När det gäller bestämmelserna om beredskap inför hot mot säkerheten föreslås det ett riskbaserat förhållningssätt i fråga om omfattningen och behovet av beredskapsåtgärder. Till kemikaliesäkerhetslagen fogas en bestämmelse om skyddet av data- och automationssystem som innebär en ny skyldighet för verksamhetsutövarna. Det är ändamålsenligt att bestämmelsen tas in i lagen också med tanke på det nuvarande tillämpningsområdet dvs. beredskapen inför olycksrisker. Dessutom föreslås det ändringar i bestämmelserna om normal säkerhetsutredning i 19 § i säkerhetsutredningslagen.

Lagarna avses träda i kraft den 1 september 2023.

1.

Lag

om ändring av lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor (390/2005) 1 §, 5 § 7 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lag 358/2015, 6 § 1 mom. 11 punkten, sådan den lyder delvis ändrad i lag 358/2015, 10 § 1 och 2 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lag 358/2015, 14 §, 16 § 1 mom., 21 §, 27 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lag 358/2015, 27 a § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lag 358/2015, 28 § 2 mom., 30 § 1,2,4 och 5 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lag 358/2015, 32 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lag 358/2015, 60 § 1 och 2 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lag 358/2015, 62 § 1 mom., 98 § 1 mom., 109 §, 116 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 1271/2010 och 118 §,

fogas till 2 § 1 mom. en ny 6 punkt, till 4 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 358/2015, ett nytt 4 mom., till 6 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lagarna 358/2015 och 1142/2016, en ny 25 punkt, till lagen en ny 12 a §, till 27 a §, sådan den lyder i lag 358/2015, ett nytt 3 mom., varvid de nuvarande 3 och 4 mom. blir 4 och 5 mom., till lagen en ny 29 a §, till 31 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 358/2015, ett nytt 4 mom., varvid det nuvarande 4 mom. blir 5 mom., till 98 § ett nytt 2 mom., varvid det nuvarande 2 mom. blir 3 mom. och till 122 § ett nytt 2 mom. som följer:

1 kap

Allmänna bestämmelser

1 §

Lagens syfte

Syftet med denna lag är att förebygga och avvärja skador på person, miljö och egendom vilka förorsakas vid tillverkning, användning, överföring, upplagring, förvaring och annan hantering av farliga kemikalier och explosiva varor samt vid realiserandet av sådana säkerhetshot som riktar sig mot verksamheterna. Syftet med lagen är dessutom att främja den allmänna säkerheten.

2 §

Lagens tillämpningsområde

I denna lag föreskrivs om

6) skyddande av de verksamheter som avses 1 och 2 punkten mot säkerhetshot samt om förebyggande av skador på person, miljö och egendom och om beredskapen inför sådana.

4 §

Avgränsning av tillämpningsområdet

Lagens krav angående förebyggandet av säkerhetshot tillämpas inte på sådana objekt inom vattenförsörjningen som avses i lagen om vattentjänster (119/2001).

5 §

Förhållandet till annan lagstiftning

Bestämmelser om klassificering, förpackning och märkning av kemikalier finns i kemikalielagen (599/2013) och i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) 1907/2006, nedan *CLP-förordningen*. Bestämmelser om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach),

inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet, ändring av direktiv 1999/45/EG och upphävande av rådets förordning (EEG) nr 793/93 och kommissionens förordning (EG) nr 1488/94 samt rådets direktiv 76/769/EEG och kommissionens direktiv 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG och 2000/21/EG, nedan *Reach-förordningen*.

Bestämmelser om organiseringen av räddningsväsendets räddningsverksamhet finns i räddningslagen (379/2011).

För förhindrande av fara som är förknippad med tryck iaktas lagen om tryckbärande anordningar (869/1999).

Bestämmelser om elsäkerhet finns i elsäkerhetslagen (410/1996).

Bestämmelser om planering av markanvändning och byggande finns i markanvändnings- och bygglagen (132/1999).

Bestämmelser om verifiering av pyrotekniska artiklars överensstämmelse med kraven finns i lagen om pyrotekniska artiklars överensstämmelse med kraven (180/2015).

I fråga om säkerheten på arbetsplatsen, skyddet av arbetstagare (738/2002) och samarbetet mellan arbetsgivare och arbetstagare (44/2006) gäller dessutom vad som föreskrivs särskilt om dem. Bestämmelser om miljöskydd finns i miljöskyddslagen (527/2014).

Om ett energiprojekt av gemensamt intresse enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 347/2013 om riktlinjer för transeuropeiska energiinfrastrukturer och om upphävande av beslut nr 1364/2006/EG och om ändring av förordningarna (EG) nr 713/2009, (EG) nr 714/2009 och (EG) nr 715/2009 förutsätter ett sådant tillstånd till omfattande industriell hantering och upplagring av en farlig kemikalie som avses i 23 § eller sådant tillstånd till byggande av ett rörsystem för överföring av en farlig kemikalie som avses i 37 §, ska på behandlingen av tillståndsärendet utöver denna lag tillämpas nämnda förordning av Europaparlamentet och rådet samt lagen om tillståndsförfarandet för energiprojekt av gemensamt intresse inom Europeiska unionen (684/2014).

Bestämmelser om överensstämmelse med kraven samt analyser och tester i fråga om aerosoler samt visande och märkning av överensstämmelse med kraven för aerosoler finns i lagen om överensstämmelse med kraven för aerosoler (794/2020).

6 §

Definitioner

I denna lag avses med

11) *produktionsanläggning* ett område som innehas av en verksamhetsutövare och där farliga kemikalier eller explosiva varor tillverkas, hanteras eller upplagras i en eller flera anläggningar samt kontrollrumsfunktioner som styr eller övervakar industriella processer eller system i anknäring till säkerheten; som produktionsanläggning betraktas också ett mobilt aggregat som används för tillverkning av explosiva varor,

25) *säkerhetshot* hot som uppstår till följd av förfarande som enligt lag är straffbart och som kan leda till att kemikalie- eller sprängämnessäkerheten eller den allmänna säkerheten direkt eller indirekt äventyras.

10 §

Förebyggande av olyckor och beredskap inför säkerhetshot

Verksamhetsutövaren ska vidta alla behövliga åtgärder för att förebygga olyckor och säkerhetshot och begränsa följderna av dem för människors hälsa och miljön samt egendom. De åtgärder som vidtas för att förebygga olyckor och förbereda sig inför säkerhetshot ska vara i proportion till omfattningen och sannolikheten av den eventuella skadan.

De åtgärder som gäller förebyggande av olyckor och säkerhetshot ska täcka verksamheten i hela produktionsanläggningen. Åtgärderna ska vara planerliga och systematiska och basera sig på identifiering av de faror och säkerhetsrisker som verksamheten medför samt på fastställandet av mål och verksamhetssätt som gäller begränsning av riskerna. Verksamhetsutövaren ska följa och bedöma hur åtgärderna har genomförts och vilken verkan de har haft samt vid behov vidta korrigerande åtgärder.

Verksamhetsutövaren ska sörja för att ändringar i produktionsanläggningen görs utan att säkerheten äventyras och i enlighet med de verksamhetsprinciper som har fastställts i produktionsanläggningen.

11 §

Organisation och personal

Verksamhetsutövaren ska sörja för att ledningens och personalens uppgifter och ansvarsområden som sammanhänger med produktionsanläggningens säkerhet är klart definierade på alla nivåer inom organisationen.

Verksamhetsutövaren ska ge personalen sådan utbildning, vägledning och handledning som en säker drift vid produktionsanläggningen förutsätter. Verksamhetsutövaren ska dessutom i behövlig omfattning ordna regelbundna övningar för den egna personalen och andra personer som är verksamma vid anläggningen.

Verksamhetsutövaren ska sörja för att personalen hos övriga företag och aktörer som är verksamma på produktionsanläggningens område har tillräcklig information om produktionsanläggningens verksamhet, de riskfaktorer som sammanhänger med den och hur man kan förbereda sig inför dem samt att deras personal har fått utbildning och vägledning i en sådan omfattning som en säker verksamhet i deras uppgifter förutsätter. Verksamhetsutövaren ska dessutom övervaka att utomstående personal verkar i enlighet med bestämmelserna och de verksamhetsätt som ska följas i produktionsanläggningen.

12 a §

Planering, konstruktion, underhåll och placering av datasystem och automatiska system som behövs för styrning och övervakning av processer

De datasystem och automatiska system som används för styrningen och övervakningen av produktionsanläggningarnas processer och som inbegriper farliga kemikalier ska planeras, konstrueras och underhållas så att processtyrningen, processövervakningen och sådana anordningar som är kritiska ur säkerhetssynpunkt inte kan hamna i ett sådant läge där processen inte längre är under kontroll och i betydlig mån äventyrar kemikalie- eller sprängämnessäkerheten eller den allmänna säkerheten.

Verksamhetsutövaren ska kunna upptäcka sådana datasäkerhetsincidenter och hot mot datasäkerheten som i betydande grad äventyrar kemikaliesäkerheten och med hänsyn tagen till personaldimensioneringen på ett effektivt sätt begränsa följderna av störnings- och undantagssituationer. De kontrollrumsfunktioner som har samband med hanteringen av processer ska finnas i Finland, men tillståndsmyndigheten kan av motiverade skäl bevilja undantag från denna regel.

14 §

Planering av en produktionsanläggnings område

De anläggningar som finns på en produktionsanläggnings område samt aggregat, konstruktioner och byggnader som hör till anläggningarna och andra byggnader, objekt och verksamheter på produktionsanläggningens område ska placeras och vid behov skyddas så att det kan förhindras att olyckor och verkningar av realiserade säkerhetsshot sprider sig från en anläggning till en annan eller till andra byggnader eller konstruktioner på produktionsanläggningens område och så att verkningarna av olyckor och realiserade säkerhetsshot kan begränsas till ett så litet område som möjligt.

De utrymmen och områden som är avsedda för industriell hantering och upplagring av farliga kemikalier ska placeras åtskilda från de utrymmen och områden där människor arbetar i andra uppgifter än sådana som direkt sammanhänger med industriell hantering och upplagring av kemikalier. De enheter eller verksamheter som orsakar särskild fara ska vid behov placeras åtskilda från övriga verksamheter.

Anläggningar och aggregat samt andra funktioner som finns på produktionsanläggningens område ska placeras så att de som befinner sig på ett område där en olycka sker eller ett säkerhetsshot realiserar har möjlighet att tryggt avlägsna sig från området, så att de som deltar i bekämpningsåtgärderna har tillträde till olycks- och skadeobjekten och så att det är möjligt att köra ned processen på ett tryggt sätt eller stanna övrig verksamhet.

16 §

Förhindrande av obehörigt tillträde och skyddet av kritiska objekt

Verksamhetsutövaren ska hindra obehörigas tillträde till produktionsanläggningens område och till sådana objekt inom anläggningsområdet som är kritiska med tanke på säkerheten. I syfte att förhindra obehörigt tillträde och skydda objekt ska verksamhetsutövaren definiera strukturella åtgärder, tekniska övervakningssystem, passerkontroll och bevakning. Skyddsåtgärderna ska definieras i förhållande till skadans omfattning och sannolikheten för skadan.

Verksamhetsutövaren ska dessutom sörja för att obehöriga inte får tillgång till farliga kemikalier eller explosiva varor.

21 §

Bemyndigande att utfärda förordning om säkerhetskrav och egenkontroll

Genom förordning av statsrådet får närmare bestämmelser utfärdas om de allmänna säkerhetsprinciper, de åtgärder med tanke på beredskapen inför säkerhetshot, verksamhetsutövarens egenkontroll och skyldighet att använda sig av ett datasystem i anslutning till den, organiserandet av verksamheten i produktionsanläggningar samt om planeringen, byggandet och placeringen av produktionsanläggningar, om vilka det föreskrivs i detta kapitel.

22 a §

Skötseln av uppgifter och uppgifternas prioritetsordning

Tillsynsmyndigheterna ska sköta sina uppgifter effektivt och utifrån riskbedömning på ett så ändamålsenligt sätt som möjligt. Om omständigheterna så kräver ska en prioritering av uppgifterna göras.

27 §

Tillsynsplan och tillsynsprogram

Säkerhets- och kemikalieverket ska utarbeta en tillsynsplan för produktionsanläggningar där omfattande industriell hantering och upplagring av farliga kemikalier bedrivs samt för objekt som avses i 23 § 2 mom. Tillsynsplanen ska omfatta de allmänna målen för tillsynsverksamheten för förebyggande av person-, miljö- och förmögenhetsskada som orsakas av produktionsanläggningar och av att säkerhetshot realiseras.

Säkerhets- och kemikalieverket ska dessutom för produktionsanläggningar där omfattande industriell hantering och upplagring av farliga kemikalier bedrivs samt för objekt som avses i 23 § 2 mom. utarbeta tillsynsprogram för den regelbundna tillsynen, där inspektionsintervallerna för olika anläggningstyper fastställs.

Närmare bestämmelser om innehållet i och utarbetandet av tillsynsplaner och tillsynsprogram utfärdas genom förordning av statsrådet.

27 a §

Tillsyn över och inspektion av produktionsanläggningar där det bedrivs liten industriell hantering och upplagring av farliga kemikalier

Räddningsmyndigheten ska övervaka att det tekniska genomförandet och verksamhetssätten vid produktionsanläggningar där liten industriell hantering och upplagring av farliga kemikalier bedrivs stämmer överens med kraven och fungerar samt att produktionsanläggningen stämmer överens med bestämmelserna och det beslut som avses i 25 §. Säkerhets- och kemikalieverket utövar tillsyn över att de datasystem och automatiska system som behövs för styrningen och övervakningen av processer stämmer överens med kraven enligt 12 a § också i fråga om sådana produktionsanläggningar som bedriver liten industriell hantering och upplagring av kemikalier.

Räddningsmyndigheten ska inspektera att verksamhetssätten och det tekniska genomförandet i en produktionsanläggning som bedriver liten industriell hantering och upplagring av farliga kemikalier stämmer överens med kraven innan anläggningen tas i bruk.

Räddningsmyndigheten ska planmässigt, systematiskt och med bestämda intervaller inspektera de produktionsanläggningar som omfattas av tillsynen i den omfattning deras verksamhet förutsätter enligt riskbedömningen. Inspektionerna ska tas in i den tillsynsplan som avses i 79 § i räddningslagen.

Närmare bestämmelser om tillsynens och inspektionernas innehåll, anmälningar till andra myndigheter och det praktiska genomförandet av tillsynen och inspektionerna i övrigt utfärdas genom förordning av statsrådet.

28 §

Intern räddningsplan

Verksamhetsutövaren ska göra upp en intern räddningsplan för produktionsanläggningen, om den industriella hanteringen och upplagringen är omfattande.

Den interna räddningsplanen ska omfatta de åtgärder med vilka man avvärjer verkningarna av en olycka som kan förutses eller av ett realiserat säkerhetshot, begränsar följderna så att de blir så små som möjligt samt gör förberedelser för att spåren efter en olycka eller ett realiserat säkerhetshot ska kunna undanröjas och miljön rengöras.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om uppgörandet av interna räddningsplaner, om deras innehåll, förnyandet av dem, övningar enligt dem och om ingivande av räddningsplaner till tillsynsmyndigheterna.

29 a §

Person som ansvarar för beredskapen inför säkerhetshot

Verksamhetsutövaren ska utse en ansvarig person som ska se till att verksamheten i produktionsanläggningen stämmer överens med de bestämmelser och tillståndsvillkor som gäller säkerhetshot samt med uppgjorda verksamhetsprinciper och planer.

Den ansvarige personen ska känna till verksamheten i produktionsanläggningen, de objekt och kemikalier samt sårbarheter som är kritiska med tanke på eventuella säkerhetshot och de bestämmelser som gäller dem samt förutsättningarna för en säker verksamhet.

Närmare bestämmelser om valet av ansvarig person och om dennes uppgifter utfärdas vid behov genom förordning av statsrådet.

30 §

Åtgärder för förebyggande av storolyckor orsakade av farliga kemikalier

I en produktionsanläggning där hanteringen och upplagringen av farliga kemikalier kan orsaka en storolycka ska verksamhetsutövaren utifrån kemikalernas mängd och farlighet upprätta ett dokument som beskriver verksamhetsprinciperna eller en säkerhetsrapport. I dokumentet eller säkerhetsrapporten redogör verksamhetsutövaren för sina verksamhetsprinciper för förebyggande och begränsning av storolyckor samt för beredskapen inför säkerhetshot och visar att verksamhetsprinciperna tillämpas, samt lämnar behövliga uppgifter om den organisation och det säkerhetsledningssystem som behövs för att de ska kunna iaktas.

Verksamhetsprinciperna ska utformas så att de säkerställer en hög skyddsnivå för människors hälsa och miljön. De ska stå i proportion till risken för storolyckor och hoten mot säkerheten i produktionsanläggningen. De ska inbegripa verksamhetsutövarens allmänna mål och verksamhetsprinciper, ledningens roll och ansvar samt åtagandet att kontinuerligt förbättra hanteringen av riskerna för storolyckor och hoten mot säkerheten samt säkerställa en hög skyddsnivå.

Säkerhetsrapporten ska lämnas till Säkerhets- och kemikalieverket för bedömning av om åtgärderna i produktionsanläggningen är tillräckliga.

Verksamhetsutövarna vid två eller flera produktionsanläggningar som är belägna nära varandra ska samarbeta för att förebygga storolyckor och förbereda sig inför säkerhetshot och för att förhindra att olyckor eller verkningarna av realiserade säkerhetshot sprider sig.

Genom förordning av statsrådet utfärdas det närmare bestämmelser om hur skyldigheterna att förebygga risker för storolyckor och beredskapen inför säkerhetshot bestäms samt om innehållet i behövliga verksamhetsprinciper och säkerhetsrapporter, om skyldigheterna att förnya och uppdatera dem och tidpunkterna för detta, om behandlingen av säkerhetsrapporterna samt om verksamhetsutövarnas skyldigheter att samarbeta för att förebygga storolyckor och förbereda sig inför säkerhetshot.

31 §

Verksamhetsutövarens informationsskyldighet

Verksamhetsutövaren vid en produktionsanläggning som avses i 30 § ska informera om de säkerhetsåtgärder som gäller produktionsanläggningen och om handlingsdirektiv vid fall av storolycka. Informationen ska hållas aktuell och sammanställas i ett dokument samt ständigt hållas tillgänglig för allmänheten också i elektronisk form.

Verksamhetsutövaren vid en produktionsanläggning för vilken en säkerhetsrapport krävs ska lämna informationen till sådana personer samt sådana närliggande skolor, sjukhus och andra byggnader i allmänt bruk samt produktionsanläggningar som kan beröras av en storolycka som har fått sin början i den produktionsanläggning för vilken säkerhetsrapporten krävs. Informationen ska innehålla uppgifter om verksamheten i produktionsanläggningen, de kemikalier som orsakar risk för storolycka, riskernas art samt hur befolkningen varnas och hur den förväntas agera i olyckssituationer. Informationen om åtgärder som gäller produktionsanläggningen och handlingsdirektiven i fall av storolycka ska ges på båda nationalspråken.

Den information som avses i 2 mom. ska lämnas minst vart femte år.

Verksamhetsutövarens information ska vara i sådan form att beredskapen inför säkerhetshot inte äventyras.

Närmare bestämmelser om verksamhetsutövarens informationsskyldighet och fullgörandet av den samt om informationens innehåll utfärdas vid behov genom förordning av statsrådet.

32 §

Framläggande av säkerhetsrapporten

Verksamhetsutövaren ska hålla produktionsanläggningens säkerhetsrapport och den förteckning över farliga kemikalier som an knyter till den framlagd för allmänheten. Sådana delar i säkerhetsrapporten som innehåller en noggrann beskrivning av säkerhetshoten eller åtgärderna i anslutning till beredskapen inför dem eller som, om de läggs fram, med fog kan äventyra målen för beredskapen inför säkerhetshot, får dock inte läggas fram för allmänheten.

Med Säkerhets- och kemikalieverkets samtycke kan verksamhetsutövaren begränsa de uppgifter som i säkerhetsrapporten ges allmänheten och som verksamhetsutövaren anser vara affärs- eller yrkeshemligheter eller annars med fog konfidentiella.

Närmare bestämmelser om verksamhetsutövarens skyldighet att hålla säkerhetsrapporten framlagd utfärdas vid behov genom förordning av statsrådet.

60 §

Tillsynsplan och tillsynsprogram

Säkerhets- och kemikalieverket ska utarbeta en tillsynsplan för produktionsanläggningar som bedriver i 58 § avsedd tillverkning och upplagring av explosiva varor, för mobila aggregat som avses i 58 a § och för tillfällig upplagring av explosiva varor enligt 58 b §. Tillsynen ska omfatta de allmänna målen för tillsynsverksamheten för förebyggande av person-, miljö- och förmögenhetsskador som orsakas av produktionsanläggningar samt för förebyggande av säkerhetshot.

Säkerhets- och kemikalieverket ska för produktionsanläggningar som bedriver tillverkning och upplagring av explosiva varor, för mobila aggregat som avses i 58 a § och för tillfällig upplagring av explosiva varor enligt 58 b § utarbeta ett tillsynsprogram för den regelbundna tillsynen, där inspektionsintervallerna för olika anläggnings- och aggregattyper fastställs.

Närmare bestämmelser om innehållet i och utarbetandet av tillsynsplaner och tillsynsprogram utfärdas genom förordning av statsrådet.

62 §

Åtgärder för att förebygga storolyckor orsakade av explosiva varor och hot mot säkerheten

Verksamhetsutövaren ska utarbeta de verksamhetsprinciper eller den säkerhetsrapport som behövs för förebyggande av risken för en storolycka vilken orsakas av tillverkningen och upplagringen av explosiva varor och för avvärjande av säkerhetshot samt en intern räddningsplan. I fråga om dessa gäller på motsvarande sätt vad som föreskrivs i 28 och 30 §.

En verksamhetsutövare som har ett objekt för vilket krävs en säkerhetsrapport ska se till att säkerhetsrapporten hålls framlagd i enlighet med 31 § och att informationsskyldigheten fullgörs i enlighet med 32 §.

98 §

Skyldighet att anmäla en olycka som omfattar kemikalier eller explosiva varor och ett säkerhetshot som realiserats

Verksamhetsutövaren ska utan dröjsmål informera Säkerhets- och kemikalieverket om en allvarlig olycka som inträffat och ett säkerhetshot som realiserats i en produktionsanläggning i sådana fall där den eller det kan resultera i person-, miljö- eller förmögenhetsskador. På motsvarande sätt ska ägaren eller innehavaren av ett rörsystem anmäla en allvarlig olycka som skett och ett säkerhetshot som realiserats vid överföringen av en farlig kemikalie i sådana fall där den eller det kan resultera i person-, miljö- eller förmögenhetsskador. I anmälan ska olyckssituationen eller det realiserade säkerhetshotet beskrivas och Säkerhets- och kemikalieverket ges de utredningar som är nödvändiga med tanke på dess tillsynsåtgärder.

Verksamhetsutövaren ska utan dröjsmål informera Säkerhets- och kemikalieverket också om annat allvarligt tillbud som involverat produktionsanläggningen och som kan orsaka skada.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om innehållet i den anmälan som verksamhetsutövaren ska göra.

109 §

Begränsning av en produktionsanläggnings verksamhet

Tillsynsmyndigheten ska förbjuda användningen av en produktionsanläggning eller en del av den eller helt eller delvis återkalla tillståndet att bedriva verksamhet, om det har konstaterats allvarliga brister i de åtgärder som verksamhetsutövaren har vidtagit för att förebygga och begränsa olyckor eller förbereda sig inför säkerhetshot. Detsamma gäller också för överföring av farliga kemikalier.

Om verksamhetsutövaren inte inom föreskriven tid har lämnat in den anmälan eller de utredningar som krävs eller andra sådana uppgifter om sina åtgärder för att förebygga eller begränsa olyckor eller att förbereda sig inför säkerhetshot som förutsätts enligt bestämmelser som har utfärdats med stöd av denna lag eller om verksamheten annars har konstaterats förorsaka mindre fara än den som avses i 1 mom., ska tillsynsmyndigheten sätta ut en tillräcklig tidsfrist för verksamhetsutövaren för korrigerande av saken. Tillsynsmyndigheten kan förbjuda användningen av en produktionsanläggning eller en del av den eller överföringen av en farlig kemikalie, om verksamhetsutövaren inte har korrigerat saken inom den utsatta tiden.

116 §

Styrning och förenhetligande av tillsynen samt utbildning av räddningsmyndigheter

Säkerhets- och kemikalieverket styr och förenhetligar räddningsmyndigheternas och polisens verksamhet vid tillsynen av att bestämmelserna i denna lag följs. Säkerhets- och kemikalieverket utbildar dessutom räddningsmyndigheterna i den övervakning som behövs med tanke på eventuella säkerhetshot.

118 §

Tillsynsmyndighetens granskningsrätt

Tillsynsmyndigheterna har rätt att få tillträde till ett område, en lokal och ett sådant annat utrymme som med tanke på den tillsyn som avses i denna lag är nödvändigt att få tillträde till och att där utföra granskningar och vidta andra åtgärder som tillsynen förutsätter. Tillsynsåtgärderna kan dock utsträckas till sådana lokaliteter som är avsedda för boende endast, om det finns skäl att misstänka att ett brott som avses i 34 kap. 1, 3, 7–9 eller 10 § eller 44 kap. 11 eller 12 § i strafflagen (39/1889) har begåtts eller om det är fråga om en inspektion enligt 39 § i statsrådets förordning om övervakning av hanteringen och upplagringen av farliga kemikalier (685/2015).

122 §

Handräckning och experthjälp

Polisen, tullmyndigheten och gränsbevakningsväsendet är skyldiga att vid behov ge handräckning för tillsynen över att bestämmelserna i denna lag följs.

Polisen, tullmyndigheten, gränsbevakningsväsendet och Försörjningsberedskapscentralen är skyldiga att vid behov ge Säkerhets- och kemikalieverket och räddningsmyndigheten experthjälp vid bedömningen av säkerhetshot och vilka åtgärder som krävs med anledning av dem.

Denna lag träder i kraft den 1 september 2023.

Sådan verksamhet som omfattas av denna lag och som inletts före denna lags ikraftträdande ska bringas i överensstämmelse med denna lag inom fem månader från lagens ikraftträdande.

I fråga om en produktionsanläggning som inlett sin verksamhet före denna lags ikraftträdande och för vilken verksamhetsutövaren enligt 30 eller 62 § är skyldig att upprätta en säkerhetsrapport eller ett dokument som beskriver verksamhetsprinciperna ska verksamhetsutövaren inom två år från denna lags ikraftträdande färdigställa en bedömning av de säkerhetshot som är förenade med verksamheten, av tillräckligheten av beredskap inför hoten samt upprätta en plan för hur beredskapen kan förbättras. Bedömningen kan fogas till säkerhetsrapporten eller dokumentet om verksamhetsprinciperna, dock med hänsyn tagen till bestämmelserna i 31 och 32 § om offentligheten av uppgifter som är kritiska ur säkerhetssynpunkt.

2.

Lag

om ändring av 19 § i säkerhetsutredningslagen

I enlighet med riksdagens beslut fogas till 19 § 1 mom. i säkerhetsutredningslagen (726/2014) en ny x-punkt som följer:

19 §

När får en normal säkerhetsutredning av person göras

En normal säkerhetsutredning av person får göras i fråga om den som ska utses till ett anställningsförhållande eller uppdrag eller som arbetar i ett anställningsförhållande eller med ett uppdrag och som

x) i egenskap av ett informations-, styr- eller kontrollsystems systemadministratör i en i lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor (390/2005) avsedd anläggning för vilken ett dokument om verksamhetsprinciperna eller en säkerhetsrapport ska upprättas, skadar kritiska systems funktioner

y) hanterar ämnen som klassificeras som explosiva varor eller farligt avfall som till sina egenskaper motsvarar dem eller som hanterar kemikalier som avses i bilaga I eller bilaga II till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1148.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 20xx